

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100741

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-03-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Татаркевич Ярослав Олегович

2. Tatarkevich Yaroslav Olegovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-02-2022

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.086.085

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.77

Тема дисертації:

1. Викрадення у кримінальному праві України: поняття та форми.
2. Abduction in the criminal law of Ukraine: notion and forms.

Реферат:

1. Дисертація є першим у вітчизняній науці кримінального права спеціальним комплексним дослідженням, де обґрунтовується необхідність відмови від використання при характеристиці посягань на власність такого поняття, як викрадення, впровадження поняття розкрадання та визначення його форм на рівні КК України. У дисертації зазначено, що у світовій законодавчій практиці існують два основних підходи до регламентації кримінальної відповідальності щодо посягань на власність (майнових посягань), пов'язаних із заволодінням винним чужим майном на свою користь чи на користь третіх осіб. В основу першого покладена ідея про необхідність створення узагальнюючого поняття, яке б охоплювало собою будь-які існуючі або ті, що з'являться у майбутньому, способи остаточного (тобто «назавжди») заволодіння чужим майном, розкриваючи їх спільні риси та, разом з цим, не позбавляючи специфічних особливостей. Цей підхід сповідував до початку 2000-х років вітчизняний законодавець та сповідує законодавець деяких держав, причому намагаючись надати такому поняттю нормативного статусу. У зарубіжному законодавстві тенденція до створення певного збірного поняття, яке б могло використовуватися для характеристики майнових посягань, якщо й мала місце,

подальшого розвитку не отримала. Інший підхід ґрунтується на казуїстичних засадах, коли законодавець безпосередньо у нормах кримінального закону намагається ретельно описати ті чи інші особливості конкретних посягань на власність, враховуючи при цьому не тільки кримінально-правову, а й криміналістичну специфіку їх вчинення. Відсутність родового поняття у межах цього підходу не дозволяє забезпечити «речову» чистоту охоронюваних відносин власності, чітко розмежувати посягання на них і суміжні діяння та сприяє необґрунтованому збільшенню кількості спеціальних складів кримінальних правопорушень. Констатовано, що у чинному КК України поняття викрадення має потрібну кримінально-правову природу. Воно: 1) є складовою об'єктивної сторони крадіжки та грабежу; 2) виконує певну узагальнюючу функцію при характеристиці окремих кримінальних правопорушень проти громадської безпеки, здоров'я населення, авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування чи об'єднань громадян та встановленого законодавством порядку несення або проходження військової служби, охоплюючи собою крадіжку і грабіж, а інколи і грабіж, поєднаний з насильством та, навіть, розбій; 3) є складовою об'єктивної сторони окремих кримінальних правопорушень проти волі особи. Зроблено висновок, що усі три варіанти використання цього поняття в тексті КК України є невдалими, що зумовлює доцільність відмови від його вживання як при характеристиці посягань на речові відносини, так і при характеристиці предметних посягань на інші охоронювані КК України об'єкти. Обґрунтовано, що подальший розвиток національного кримінального законодавства за посягання на власність має бути пов'язаний з поверненням у кримінально-правову площину такого поняття, як розкрадання. Обґрунтовано, що поняття розкрадання підкреслює спрямованість діяння на речові відносини, коли об'єктом злочинного впливу є їх предмет, який має усі необхідні ознаки. Саме він може вилучатися таємно чи відкрито для оточуючих (сам предмет є неживим і нічого усвідомлювати не може), із застосуванням насильства чи обману, які спрямовуються не на предмет, а на його власника чи з використанням щодо нього певних правомочностей. Тому розкрадання завжди пов'язано зі зменшенням майнової маси власника чи іншого володільця цього майна, а не зі зменшенням кількості людських істот, які знаходяться у стані фізичної свободи. Вказано, що термін розкрадання не може розповсюджуватися на ті випадки, коли має місце посягання не на речові відносини. Такі посягання могли б характеризуватися за допомогою терміну «заволодіння». Це б дозволило уникнути ототожнення таких понять як вилучення (обернення, придбання) та заволодіння, і, у підсумку, сприяло б більш чіткому розмежуванню розкрадання із суміжними складами кримінальних правопорушень. Зроблено висновок, що поняття розкрадання повинно отримати легальний статус. Обґрунтовано доцільність доповнення КК України нормою-дефініцією такого змісту: «Під розкраданням у статтях розділу VI цього Кодексу слід розуміти вчинене з корисливою метою протиправне безоплатне вилучення або обернення чужого майна, а також придбання права на чуже нерухоме майно, що заподіяло шкоду власнику чи іншому законному володільцю цього майна або права на нього». Визначено, що формою розкрадання, поряд з крадіжкою, грабежом, розбоем, шахрайством, привласненням, розтратою та вилученням майна шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем, може бути визнано і вимагання, за умов внесення у диспозицію ч. 1 ст. 189 КК України відповідних змін. Питання щодо форм розкрадання теж має вирішуватися на законодавчому рівні.

2. The dissertation is the first special complex research in Ukraine where the need to both abandon the use of the notion of abduction for characterizing violations against property and introduce the notion of embezzlement and identify its forms in the Criminal Code of Ukraine (hereinafter – the CC). It is stated that there are two main approaches in international practice on the regulation of criminal liability for violations against property (property infringements) associated with taking by the offender of another's property in one's favor or favor of third parties. The first one is based on the idea of the need of creating a synthesizing concept that would encompass all present and potential means of final (i.e. 'permanent') possession of another's property, revealing their common features and, at the same time, without depriving specific features. This approach was practiced by the domestic legislature until the early 2000s and is practiced by the legislators of some states, trying to give this concept a normative status. In foreign legislation the tendency to create a certain collective concept that could be used to describe property encroachments, if any, has not been further developed. Another approach is based on casuistic principles

where a legislator, directly in the norms of the criminal law, tries to thoroughly describe certain features of specific violations against property, considering not only the criminal law but also the forensic features of the commission. The absence of the generic concept with this approach precludes 'generic' clarity of protected relations, does not allow explicitly delimit infringement on such relations from related concepts, and contributes to unreasonable growth in several special criminal offenses. It is proved that the concept of abduction present in the CC has threefold nature. It 1) is a part of actus reus of both a theft and a robbery; 2) serves as a collective function for characterizing certain criminal offenses against public safety, public health, the authority of government, local government or associations of citizens, established procedure of military service, encompassing a theft and a robbery and sometimes and a robbery accompanied with violence, and even brigandism; 3) is a part of actus reus of a certain criminal offense against the liberty of a person. It is concluded that all three options of using the concept in the current CC are unsuccessful which determines the expediency of abandoning to use it both in the description of infringements on property relations and in the description of substantive infringements on other objects protected by the CC. It is substantiated that the further development of national criminal legislation regarding infringement of property should be associated with the return to the criminal legal plane of such a concept as embezzlement. It is substantiated that the concept of abduction emphasizes the focus of the act on property relations, when the object of criminal influence is their subject, which has all the necessary features. It can be confiscated secretly or openly to others (the object itself is inanimate and can not realize anything), with the use of violence or deception, which is directed not at the object but at its owner or using certain powers against him. Therefore, embezzlement is always associated with a reduction in the property of the owner or other owner of the property, and not with a reduction in the number of human beings who are in a state of physical freedom. It is stated that the term of embezzlement cannot be applied to those cases when there is an encroachment on non-material relations. Such encroachments could be characterized by the term "possession". This would avoid the identification of concepts such as seizure (acquisition) and seizure, and, in the end, would contribute to a clearer distinction between embezzlement and related criminal offenses. It is concluded that the concept of embezzlement should receive legal status. The expediency of supplementing the CC with the following definition: 'Abduction in the Articles of Section VI of this Code should be understood as the unlawful gratuitous seizure or circulation of someone else's property, committed for mercenary purposes, as well as the acquisition of the right to someone else's real estate that caused harm to the owner or other lawful owner of this property or the right to it'. It is argued that an abduction is a form of embezzlement along with theft, robbery, brigandism, fraud, misappropriation, embezzlement, or conversion of property by malversation provided by the Art. 189 Para. 1 of the CC is subject to amendment. Issues regarding forms of embezzlement should also be resolved at the legislative level.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хімченко Світлана Анатоліївна
2. Khimchenko Svitlana Anatoliivna

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловійова Аліна Миколаївна
2. Soloviova Alina Mikolaïvna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлова Тетяна Олександрівна
2. Pavlova Tatyana Oleksandrivna

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дмитрук Михайло Михайлович

2. Dmytruk Mikhaylo Mikhaylovich

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаченко Олександр Васильович

2. Kozachenko Oleksandr Vasilovich

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Стрельцов Євген Львович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Стрельцов Євген Львович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.